

**Výroční správa obce Turecká
za rok 2014**

Identifikačné údaje obce

Názov: Obec Turecká
IČO: 00648183
DIČ: 2021095538
Sídlo: Obecný úrad, 976 02 Turecká 341
Právna forma: Obec
Dátum vzniku: 01.01.1991

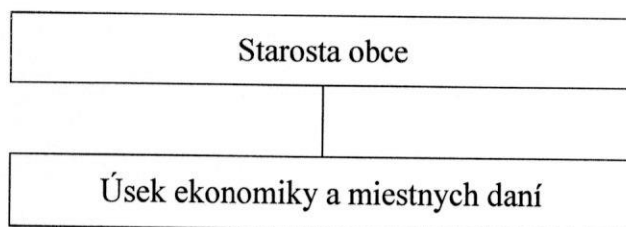
Identifikácia vedúcich predstaviteľov a organizačná štruktúra

Starostom obce je Ivan Janovec. Zástupcom starostu je Ján Turčan.

Poslanci obecného zastupiteľstva: Ján Turčan, Ing. Milan Cisárik, Mgr. Vladimír Strmeň, Mgr. Ivana Sikulová, PhD, Stanislav Jasenský.

Hlavný kontrolór obce je Ing. Jaroslava Hýblová

Organizačná štruktúra obecného úradu:

Poslanie, vízia, ciele

Pokračovať v začatých aktivitách: Uhliarsky náučný chodník „Pod Ding“, Detský a športový svet v Tureckej, oprava miestnej komunikácie Turčianky, organizovať dlhoročné tradície v obci – Krňáčky a Halušky a udržať si ich v prospech obce. Stavať rozvoj obce na rozvoji cestovného ruchu a zároveň pokračovať v snahe o získanie **seriózneho a silného investora na rozvoj strediska.**

Základná charakteristika obce a jej organizácií

Obec Turecká je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky; združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami.

Obec nemá zriadené organizácie so samostatnou právnou subjektivitou.

Geografické údaje, história

Turecká sa nachádza 17 km severozápadne od Banskej Bystrice v pohorí Veľkej Fatry v nadmorskej výške **610 m.n.m** na úpätí masívu Križnej (1574 m n. m.). Prvé zmienky o obci sú z roku **1563**. Práve tom období pre **zvýšenie banskej ťažby**, ale najmä zabezpečenie hút v Starých Horách a v Banskej Bystrici drevným uhlím, Banskobystrická komora začala osídľovať Starohorskú dolinu.

Tak vznikli v okolí Starých Hôr nové **banícke** (Polkanová), **drevorubačské a uhliarske osady** (Turecká, Jelenec, Prašnica).

Pôvodní obyvatelia Tureckej boli uhliari, ktorí pálili drevené uhlie pre okolité bane v Starohorskej doline. Po zániku baníctva na Starých Horách, zaniká v Tureckej aj uhliarstvo.

V súčasnosti je Turecká predurčená svojou polohou k **cestovnému ruchu**, hlavne **zimným športom a horskej turistike**.

Turecká dnes láka návštevníkov aj svojimi atrakciami. Pravidelne sa tu každoročne usporadúvajú unikátne už tradičné krňáčkové preteky dvojčlenných posádok na domácky vyrobených sedliackych saniach – krňáčkach, ktoré **vznikli v roku 1957** z podnetu miestnych občanov ako súčasť fašiangových zvykov. Stali sa vyhľadávanou zábavou ľudí prichádzajúcich sem zo širokého okolia i zahraničia. Od roku 1995 sa v Tureckej uskutočňuje súťaž vo varení a jedení bryndzových halušiek, ktorú vymyslel „Haluškový Otec“ Svetlan Turčan a počas mnoho úspešných rokov sa transformovala na „Majstrovstvá Slovenska a Európy vo varení a jedení bryndzových halušiek“.

Cirkevné dejiny Tureckej

Turecká od svojho založenia patrila ako celá starohorská dolina do banskobystrickej farnosti. Po založení **stálej misie na Španej Doline** jezuitmi v 16. storočí bola pričlenená k Španej Doline a keď v roku 1755 cisárovná Mária Terézia zriadila na Motyčkách novú misijnú stanicu a kláštor jezuitov, pričlenili k nej aj Hornú a Dolnú Tureckú. Od roku 1776 po založení farnosti Staré Hory je Turecká **filiálkou Starých Hôr**.

Kaplnka Ružencovej Panny Márie

V dolnej časti obce stojí **kaplnka zasvätená Ružencovej Panne Márii**. Kaplnku začali stavať v roku 1907, ako je zaznamenané vo farskej kronike na mieste, kde asi pred sto rokmi stála **kaplnka k úcte sv. Jána Nepomuckého** a slávnostne ju posvätil 11. októbra 1908 starohorský farár Bartolomej Roháč. Kaplnka bola vyzdobená secesnými maľbami, ktoré sú typické pre chrámové stavby na rozhraní storočí. V roku 1994 bola vykonaná prístavba kaplnky s celkovou rekonštrukciou interiéru a exteriéru.

Ústrednou sochou v kaplnke je **socha Panny Márie Ružencovej**, ktorá je zhotovená neznámym majstrom z lipového dreva. Hlavu sochy Panny Márie zdobí koruna, akú vraj nosila vtedajšia Uhorská kráľovná. Socha Panny Márie Ružencovej má bordové rúcho a modrý plášť po krajoch zdobený zlatým ornamentom. Na ľavej ruke drží malé dieťa – Ježiša Krista – Kráľa. V pravej ruke drží ruženec a zlaté žezlo. Okrem tejto ústrednej sochy sú po stranách kaplnky umiestnené sochy sv. Terezky Ježiškovej, Božské Srdce Ježišovo a sv. Jozef.

V obci sa nachádzajú ešte dva veľké **drevené kríže s ukrižovaným Ježišom a jeho Matkou**

Máriou a viacero prícestných kaplniek zasvätených Božskému Srdcu, sv. Barbore, sv. Jánovi, Ružencovej Panne Márii a sv. Floriánovi. V kaplnke Ružencovej Panny Márie sa teraz slúžia sväte omše dvakrát v týždni. **V stredu o 17,00 hod. a v nedeľu o 8,30 hod.**

Obec Turecká má 149 obyvateľov.

Plnenie funkcií obce

V zmysle § 4, ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov obec pri výkone samosprávy najmä:

- a) vykonáva úkony súvisiace s riadnym hospodárením s hnutelným a nehnuteľným majetkom obce a s majetkom vo vlastníctve štátu prenechaným obci do užívania,
- b) zostavuje a schvaľuje rozpočet obce a záverečný účet obce,
- c) rozhoduje vo veciach miestnych daní a miestnych poplatkov^{5a)} a vykonáva ich správu,
- d) usmerňuje ekonomickú činnosť v obci, a ak tak ustanovuje osobitný predpis, ^{5b)} vydáva súhlas, záväzné stanovisko, stanovisko alebo vyjadrenie k podnikateľskej a inej činnosti právnických osôb a fyzických osôb a k umiestneniu prevádzky na území obce, vydáva záväzné stanoviská k investičnej činnosti v obci,
- e) utvára účinný systém kontroly a vytvára vhodné organizačné, finančné, personálne a materiálne podmienky na jeho nezávislý výkon,
- f) zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce,
- g) zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, ^{5c)} udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump a miestnu verejnú dopravu,
- h) utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport,
- i) plní úlohy na úseku ochrany spotrebiteľa^{5d)} a utvára podmienky na zásobovanie obce; určuje nariadením pravidlá času predaja v obchode, času prevádzky služieb a spravuje trhoviská,
- j) obstaráva a schvaľuje územnoplánovaciu dokumentáciu sídelných útvarov a zón, koncepciu rozvoja jednotlivých oblastí života obce, obstaráva a schvaľuje programy rozvoja bývania a spolupôsobí pri utváraní vhodných podmienok na bývanie v obci,
- k) vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce,
- l) zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje podľa osobitných predpisov svoje rozpočtové a príspevkové organizácie, iné právnické osoby a zariadenia,
- m) organizuje miestne referendum o dôležitých otázkach života a rozvoja obce,
- n) zabezpečuje verejný poriadok v obci; nariadením môže ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste,

- o) zabezpečuje ochranu kultúrnych pamiatok v rozsahu podľa osobitných predpisov⁶⁾ a dbá o zachovanie prírodných hodnôt,
- p) plní úlohy na úseku sociálnej pomoci v rozsahu podľa osobitného predpisu,
- q) vykonáva osvedčovanie listín a podpisov na listinách,
- r) vedie obecnú kroniku v štátnom jazyku, prípadne aj v jazyku národnostnej menšiny.

Informácie o vývoji obce

Obec dosiahla prebytok hospodárenia za rok 2014 vo výške 6 307 €.

Hospodárenie obce v roku 2014 bolo vyrovnané a stabilné. V hospodárení obce sa nenachádzajú významné neistoty ani riziká, ktoré by mohli narušiť jej stabilitu. Po ukončení roka do vypracovania výročnej správy nenastali žiadne udalosti osobitného významu.

Záverečný účet obce Turecká za rok 2014	
(v €)	
Bežné príjmy	70 778
Bežné výdavky	64 471
Prebytok bežného rozpočtu	6 307
Kapitálové príjmy	0
Kapitálové výdavky	0
Prebytok/schodok kapitálového rozpočtu	0
Výsledok hospodárenia (prebytok/schodok)	6 307
Príjmy finančných operácií	1 242
Výdavky finančných operácií	6 000
Hospodárenie z finančných operácií	-4 758
Výsledok rozpočtového hospodárenia obce podľa ESA 95:	
Zmena stavu záväzkov	-6 187
Zmena stavu pohľadávok	758
Výsledok hospodárenia obce podľa ESA 95:	879
Finančné usporiadanie rozpočtového hospodárenia	
Prebytok bežného rozpočtu	6 307
Prebytok kapitálového rozpočtu	0
Rozpočet finančných operácií	-4 758

Hlavné údaje zo súvahy

P.č.	Položka aktív	Rok 2014	Rok 2013
	SPOLU MAJETOK	183 177,68	206 129,77
A	Neobežný majetok	179 240,44	203 031,94
A.I	Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	9,60
A.II	Dlhodobý hmotný majetok	149 762,44	173 544,34
A.III	Dlhodobý finančný majetok	29 478,00	29 478,00
B	Obežný majetok	3 937,24	3 097,83
B.I	Zásoby	0,00	0,00
B.II	Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	0,00	0,00
B.III	Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
B.IV	Krátkodobé pohľadávky	3 106,88	2 348,45
B.V	Finančné účty	830,36	749,38
B.VI	Poskytnuté návratné finančné výpomoci dlhodobé	0,00	0,00
B.VII	Poskytnuté návratné finančné výpomoci krátkodobé	0,00	0,00
C	Časové rozlíšenie	0,00	0,00

P.č.	Položka pasív	Rok 2014	Rok 2013
	Vlastné imanie a záväzky	183 177,68	206 129,77
A	Vlastné imanie	158 633,59	164 584,04
A.I	Oceňovacie rozdiely	698,87	698,87
A.II	Fondy	0,00	0,00
A.III	Výsledok hospodárenia	157 934,72	163 885,17
A.III.1	Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	148 543,57	167 893,99
A.III.2	Výsledok hospodárenia za bežné obdobie	9 391,15	-4 008,82
B	Záväzky	16 937,57	31 342,84
B.I	Rezervy	947,81	3 661,34
B.II	Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	0,00	0,00
B.III	Dlhodobé záväzky	242,00	210,70
B.IV	Krátkodobé záväzky	15 747,76	21 470,80
B.V	Bankové úvery a výpomoci	0,00	6 000,00
C	Časové rozlíšenie	7 606,52	10 202,89

Hlavné údaje z výkazu ziskov a strát:

Položka	Rok 2014	Rok 2013
Spotrebované nákupy	16 159,63	15 372,93
Služby	18 761,38	27 055,83

Osobné náklady	24 260,75	20 754,07
Dane a poplatky	0,00	0,00
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	180,55	813,56
Odpisy, rezervy a oprav.pol. a zúčt.čas. rozlíšenia	4 865,57	5 251,42
Finančné náklady	699,71	148,13
Mimoriadne náklady	0,00	0,00
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	351,12	628,14
Náklady spolu	65 278,71	70 024,08
Tržby za vlastné výkony a tovar	15 275,44	16 437,59
Aktivácia	0,00	0,00
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	48 215,37	38 095,72
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	846,42	348,50
Zúčtovanie rezerv a opr. položiek a účtovanie čas.rozlíšenia	1 843,80	0,00
Finančné výnosy	1,01	2,01
Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach	8 487,82	11 131,44
Výnosy spolu	74 669,86	66 015,26
Výsledok hospodárenia pred zdanením	9 391,15	-4 008,82
Splatná daň z príjmov	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia po zdanení	9 391,15	-4 008,82

Ivan Janovec
Starosta obce